

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **JUDr. Z. O.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2021, č. j. JMK 128877/2021, sp. zn. S-JMK 121866/2021/OD/VW,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Rozhodnutím Městského úřadu Pohořelice (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 20. 7. 2021, č. j. MUPO-30754/2021/RA/HMA (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) byl žalobce shledán vinným z přestupku provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „silniční zákon“), kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 silničního zákona nezajistil, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť dne 16. 2. 2020 v 19:13 hod nezjištěný řidič vozidla žalobce nerespektoval na provizorním mostu dopravní značení B20a nejvyšší dovolená rychlost a řídil vozidlo rychlostí 27 km/h (po odečtu toleranční odchylky). Za uvedený přestupek uložil správní orgán prvního stupně žalobci pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 9. 2021, č. j. JMK 128877/2021, sp. zn. S-JMK 121866/2021/OD/VW (dále jen „napadené rozhodnutí“) dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá formální, paušalizující výklad příslušných norem správního práva správními orgány, které dle jeho názoru náležitě nevyhodnotily konkrétní okolnosti případu. Poukazuje na ústavní princip výkladu zákonných norem ve smyslu čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Odkazuje na svou argumentaci ve správním řízení. Zdůrazňuje, že samo „mírné“ překročení stanovené hranice nejvyšší dovolené rychlosti není vyvíňující okolností. Žalobce nemohl svým jednáním narušit, resp. významně ohrozit faktický účel omezení rychlosti, kterým byla ochrana mostní konstrukce před intenzivním dynamickým přetěžováním.
3. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Považuje napadené rozhodnutí za správné a odůvodněné. K vydání napadeného rozhodnutí byly shromážděny dostatečné podklady, zjištěný skutkový stav byl správně právně posouzen. Správní orgány postupovaly ve věci v souladu s platnou právní úpravou, vypořádání odvolacích námitek je dostatečné.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), a řízení předcházející jeho vydání. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
5. Úvodem soud předesílá, že *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod, byť i vyhovující, obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci*

žalobcova advokáta“ (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Jelikož žalobce uplatňuje některé žalobní námitky zcela nekonkrétně, může na ně soud reagovat taktéž pouze v obecné rovině (k souvisejícím konkrétnějším tvrzením se pak soud vyjádří při posuzování důvodnosti jednotlivých žalobních bodů). Není úkolem soudu, aby blíže nespecifikovaná obecná konstatování žalobce sám rozváděl, a dotvářel tak za žalobce znění žalobních námitek.

6. Co se týče precizace žalobních bodů, je potřeba také zmínit, že krajský soud se může zabývat pouze takovými námitkami, z nichž je patrné, z jakých skutkových a právních důvodů žalobce rozhodnutí žalovaného napadá. Z řady pasáží v žalobě je přitom obtížně seznatelné, kdy žalobce toliko konstatuje obecné myšlenky a cituje judikatorní závěry či obsah rozhodnutí správních orgánů a kdy skutečně vytýká žalovanému konkrétní vadu. Krajský soud proto vyhodnotil jako žalobní body pouze ty pasáže, z nichž vyplývá zřetelný a blíže zdůvodněný nesouhlas žalobce s konkrétním postupem žalovaného.
7. Před vypořádáním jednotlivých žalobních bodů soud konstatuje, že žalobce v žalobních bodech nijak nereaguje na vypořádání odvolacích námitek v napadeném rozhodnutí. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2007, č. j. 8 Afs 55/2005-74, soud poukazuje na to, že *„uvedení konkrétních žalobních námitek nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání, či snad pouhým odkazem na takové podání (jak do značné míry učinil stěžovatel) již proto, že odvolací námitky směřovaly proti jinému rozhodnutí (proti rozhodnutí správce daně), než které bylo předmětem přezkumu krajským soudem (rozhodnutí žalovaného). Žalobce je povinen jím spatřované důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí správního orgánu v žalobě explicitně uvést a vymezit tak rozsah soudní kontroly správního rozhodnutí (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 2. 1995, čj. 6 A 15/94-39, SP č. 136).“* Je vhodné připomenout, že citované rozhodnutí je součástí konstantních požadavků Nejvyššího správního soudu na vymezení rozsahu přezkumu, který je realizován v řízení před správními soudy (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2019, č. j. 1 Afs 75/2019-34, ev. ze dne 9. 7. 2019, č. j. 7 Afs 161/2018-28, a další).
8. V projednávané věci nelze dospět k závěru, že by žalobce s ohledem na obsah napadeného rozhodnutí neměl možnost brojit proti konkrétním úvahám žalovaného, např. z důvodu, že by napadené rozhodnutí takové úvahy neobsahovalo, či bylo jakkoli nejednoznačné. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval odvolacími námitkami, zdůvodnil své úvahy a předložil konkrétní ucelenou argumentaci oponující argumentaci žalobce. Z napadeného rozhodnutí je patrná reakce na námitky žalobce i konkrétní úvahy žalovaného.
9. Žalobce v odvolání namítal nezákonnost rozhodnutí o přestupku provozovatele vozidla z důvodu, že v průběhu řízení vyšlo najevo, že vozidlo řídil žalobce sám. Uvedl také, že popsáním jednáním nebyla vytvořena nebezpečná situace, a nebyla tedy naplněna materiální stránka přestupku. Výklad a aplikace právních norem provedená správním orgánem prvního stupně byly dle jeho názoru v rozporu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Závěrem brožil proti absenci úvah správního orgánu o mimořádném snížení výměry pokuty.
10. K první odvolací námitce se žalovaný vyjádřil na str. 3 a 6 napadeného rozhodnutí. Žalovaný uvedl zcela jasnou, konkrétní argumentaci k důvodům zahájení řízení se žalobcem jako provozovatelem vozidla, přičemž soud se s touto argumentací zcela ztotožňuje. Mezi

stranami není sporu o tom, že žalobce nevyužil možnost sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku, která mu byla dána dle § 125h odst. 6 silničního zákona. Skutečnost, že v průběhu řízení o přestupku provozovatele vozidla totožnost řidiče správním orgánu prvního stupně sdělil, přitom nehraje roli. Takové sdělení bylo učiněno pozdě a nemohlo mít za následek šetření přestupku vůči domnělému řidiči namísto provozovatele vozidla. Podle § 125g odst. 1 silničního zákona totiž platí, že pokud již dojde k zahájení řízení proti provozovateli vozidla, nelze – s výjimkou zproštění odpovědnosti provozovatele podle § 125f odst. 6 silničního zákona (odcizení vozidla nebo tabulky s přidělenou státní poznávací značkou, nebo podání žádosti o zápis změny provozovatele v registru vozidel) – zahájit řízení o přestupku proti řidiči; k tomu srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16 [N 95/89 SbNU 409], bod 67. (dostupný na nalus.usoud.cz), obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 As 174/2017-40, odst. [12], nebo ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016-35, odst. [35]. Jelikož tedy žalobce nevyužil možnosti sdělit totožnost řidiče danou mu v § 125h odst. 6 silničního zákona, nese odpovědnost za přestupek jako provozovatel vozidla. Správní orgány přitom splnily podmínky pro projednání přestupku provozovatele vozidla stanovené v § 125f odst. 5 písm. a) silničního zákona, když učinily nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku (výzva provozovateli vozidla), nezačaly řízení o přestupku s řidičem a věc odložily, protože nezjistily skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

11. K odvolacím námitkám žalobce o nenaplněné materiální stránce přestupku se žalovaný vyjádřil na str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí, přičemž i toto vypořádání považuje zdejší soud za zcela konkrétní a srozumitelné. Žalobce napříč správním řízením i řízením před soudem konstantně namítá, že jeho jednáním nebyla vytvořena nebezpečná situace a že toto jednání nemohlo narušit faktický účel omezení rychlosti na mostní komunikaci, kterým byla ochrana před intenzivním dynamickým přetěžováním. Nereaguje přitom na argumentaci žalovaného, který v napadeném rozhodnutí uvedl rozsáhlé úvahy o objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek, podložené závěry judikatury. Pro založení odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek je sice podle § 125f odst. 2 písm. b) silničního zákona nutné, aby porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle tohoto zákona, toto ustanovení však nelze vykládat tak, že jsou správní orgány povinny zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla. Pro splnění podmínky podle § 125f odst. 2 písm. b) silničního zákona postačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016-35). Citované ustanovení cíleně odkazuje jen na „znaky přestupku podle tohoto zákona“, z čehož vyplývá, že součástí skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla nejsou ty znaky přestupku, které vyplývají až z obecné právní úpravy přestupkové odpovědnosti či analogicky aplikovaných zásad trestního práva, jako je tomu například u materiální stránky přestupku, věku a přičetnosti pachatele, neexistence přestupkové imunity, právního omylu aj. (k tomu srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2021, č. j. 2 As 214/2019-38). Ke zkoumání těchto znaků je dán prostor v řízení o přestupku řidiče vozidla, nikoliv však v řízení o přestupku provozovatele vozidla (viz závěr Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016-35). Zdejší soud tedy uzavírá, že otázkou naplnění materiální stránky přestupku podle § 125f odst. 1 silničního zákona se nemusí správní orgán výslovně zabývat, postačuje totiž naplnění formálních znaků přestupku. Pokud tedy jednání

nezjištěného řidiče žalobcova vozidla vykazovalo znaky přestupku silničního zákona (a to na základě shora uvedeného jednoznačně vykazovalo), jakož i další podmínky vymezené v § 125f odst. 2 tohoto zákona (což nebylo žalobcem nikterak rozporováno), dopustil se žalobce přestupku ve smyslu § 125f odst. 1 silničního zákona a odpovídá za něj ve smyslu odst. 2. Již jen z tohoto důvodu tedy nemůže být uvedená žalobcova námitka důvodná.

12. Rovněž odvolací námitka žalobce brojící proti absenci úvah o mimořádném snížení výměry pokuty byla žalovaným explicitně vypořádána, a to na str. 4 napadeného rozhodnutí. Žalobce ani v odvolání ani v žalobě neuvádí žádné konkrétní tvrzení, respektive důvod, pro který by správní orgány měly aplikovat § 44 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Zdejší soud přisvědčuje žalovanému v tom, že nevyplývají-li ze správního spisu okolnosti odůvodňující mimořádné snížení výměry pokuty, není správní orgán povinen odůvodňovat, proč jej neaplikoval. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 6. 2018, č. j. 4 As 96/2018-45, jedná se „o mimořádný institut, a není proto i s přihlédnutím k zásadě procesní ekonomie na místě po správních orgánech požadovat, aby v každém jednotlivém případě v odůvodnění rozhodnutí uváděly důvody, pro které neshledaly důvody pro aplikaci tohoto institutu“ (k tomu srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.6.2018, č. j. 4 As 114/2018-49). Ustanovení § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky by mělo být aplikováno výjimečně, odůvodní-li to konkrétní okolnosti daného případu, přičemž běžné okolnosti přestupků, třeba i polehčující, takový postup neodůvodňují [k tomu srov. výčet důvodů uvedený pod písm. a) až d) v § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky]. Mimořádnost tohoto institutu spočívá v tom, že by jím mělo být reagováno toliko na situace, kdy by se správní trest pokuty uložený při dolní hranici výměry trestu jevil jako nepřiměřeně přísný a neodpovídající konkrétním okolnostem věci. Zdejší soud uzavírá, že ze správního spisu takové okolnosti nevyplývají, žalobce je netvrdí, a tudíž správní orgány nebyly povinny uvádět důvody, pro které § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky neaplikovaly.
13. Namítá-li žalobce formalistický postup správních orgánů, ani této námitce zdejší soud nepřisvědčil. Na postupu žalovaného ani správního orgánu prvního stupně není nic formalistického, co by zakládalo zjevnou nespravedlnost vůči žalobci. Stejně tak výklad a aplikace právních ustanovení, dopadajících na projednávanou věc, dle názoru zdejšího soudu nejsou jakkoli v rozporu se zněním čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (jenž hovoří o limitech omezování základních práv). Ostatně ani sám žalobce nijak nekonkretizoval, v jakém smyslu a z jakých konkrétních důvodů považuje předmětné ustanovení za porušené. Jelikož správní orgán prvního stupně neznal totožnost řidiče vozidla, zaslal v souladu se zákonem výzvu žalobci jakožto provozovateli vozidla, načež s ním zahájil řízení o přestupku, neboť údaje o totožnosti řidiče mu nebyly sděleny. Takový postup je zcela v souladu se zákonem a jeho ústavnost, resp. ústavnost objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla potvrdil Ústavní soud v již citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/16, body 52. a násl.

IV. Shrnutí a náklady řízení

14. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s.
15. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně

vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. ledna 2024

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce